

Ο Άγιος Μάξιμος, κατά κόσμον Μιχαήλ της περιφήμου οικογένειας Τριβώλη, γεννήθηκε στην Άρτα το 1470. Πήρε την εγκύκλια μόρφωσή του στη γενέτειρά του, και κατόπιν μετέβη στην Ιταλία, όπου σπούδασε στα σπουδαιότερα πανεπιστήμιά της, στις πόλεις Βενετία, Πάδοβα, Φερράρα, Φλωρεντία και Μιλάνο. Αφού έμεινε εκεί περίπου για μία δεκαπενταετία, δέχεται την ιδιαίτερη, χαρισματική κλήση από τον Θεό, για να εισέλθει στην μοναχική πολιτεία. Κάνει την αποταγή του την άνοιξη του 1506 και επιλέγει ως χώρο της μοναχικής ασκήσεως την Ιερά Μεγίστη Μονή Βατοπαιδίου. Η Μονή εκείνη την περίοδο είχε γίνει χώρος συναντήσεως επιφανών πνευματικών προσωπικοτήτων και μεγάλων μορφών της Εκκλησίας μας.

Ο Μάξιμος συναναστράφηκε εκεί με τον Άγιο Νήφωνα και τους μαθητές του οσιομάρτυρες Μακάριο και Ιωάσαφ, τον Προηγούμενο Ιώβ, τον λόγιο ιερομόναχο Σάββα, τον Πρώτο του Αγίου Όρους Συμεών, τον Μητροπολίτη πρώην Βεροίας Μεθόδιο, τον Άγιο Θεόφιλο τον Μυροβλύτη, τον επίσκοπο πρώην Μηθύμνης Μαλαχία, τον οσιομάρτυρα Ιάκωβο και πολλούς άλλους.

Αφού πέρασε μία δεκαετία παραμονής στην Μονή, μετά από πρόσκληση του μεγάλου ηγεμόνα της Ρωσίας Βασιλείου του Γ΄ επιλέγεται και αποστέλεται στην Μόσχα, για να μεταφράσει και να διορθώσει διάφορα εκκλησιαστικά βιβλία. Ο Άγιος Μάξιμος, μαζί με τους απεσταλμένους του μεγάλου ηγεμόνα και με την συνοδεία του, τον Ιούνιο ή Ιούλιο του 1516 έφυγε από την Μονή Βατοπαιδίου για την υπερβόρειο άγνωστη χώρα, με τις ευχές και την ευλογία των πατέρων.

Προστέθηκαν σε αυτήν και οι αντιπρόσωποι διαφόρων Αγιορειτικών Μονών που πήγαιναν για συλλογή εράνων. Πέρασε πρώτα από την Κωνσταντινούπολη για να πάρει την ευλογία του Οικουμενικού Πατριάρχου, ο οποίος του έδωσε γράμμα προς τον Μόσχας Βαρλαάμ και απέστειλε ως συνοδούς του τον μητροπολίτη Ζίχνης Γρηγόριο και τον διάκονο Διονύσιο με σκοπό την οικονομική ενίσχυση για τις ανάγκες της Μητέρας Εκκλησίας.

Στην Κωνσταντινούπολη παρέμεινε η αποστολή για αρκετό καιρό. Ίσως η καθυστέρηση να οφειλόταν σε παρέμβαση του σουλτάνου Σελήμ Α΄, ο οποίος ενδιαφερόταν για τις σχέσεις του Οικουμενικού Πατριαρχείου με την Ρωσία.

Το ταξίδι είχε μεγάλη χρονική διάρκεια και ήταν κουραστικό λόγω του επελθόντος χειμώνα. Οι Ρώσοι απεσταλμένοι έπρεπε να παραμείνουν στην Κριμαία για να φέρουν εις πέρας υποθέσεις, οι οποίες τους είχαν ανατεθεί από τον Ηγεμόνα. Η ομάδα των 17 προσώπων τελικά έφθασε την Πέμπτη 4 Μαρτίου του 1518 στην Μόσχα. Επειδή η ημερομηνία αυτή είναι μέσα στην Μεγάλη Τεσσαρακοστή, η Μονή Βατοπαιδίου αποφάσισε σήμερα να εορτάσει αυτήν την επέτειο, που είναι και η ημερομηνία της ανακομιδής των τιμίων του λειψάνων, η οποία έγινε στις 21 Ιουνίου του 1996 (π. ημερ.).

Ο Άγιος Μάξιμος είναι το κατεξοχήν σημαντικό πρόσωπο του 16ου αιώνα στην Ορθόδοξη Ανατολή, που είναι τόσο γνωστό και αγαπητό στους Ρώσους, αλλά και τόσο άγνωστο τους Έλληνες. Εργάστηκε με αποστολικό ζήλο στον «αμπελώνα του Κυρίου» παρά τις απερίγραπτες σωματικές και ψυχικές δοκιμασίες, τις οποίες υπέστη κάτω από ανεκδιήγητες συνθήκες. Από τα τριάντα οκτώ χρόνια της ακούσιας και αναγκαστικής παραμονής του στην Ρωσία ως την κοίμησή του, είκοσι έξι χρόνια παρέμεινε φυλακισμένος ως κοινός εγκληματίας.

Κατά τα έξι δε πρώτα χρόνια στην Μονή του Οσίου Ιωσήφ στο Βολοκολάμσκ ήταν σιδηροδέσμιος και υπέστη φρικτά μαρτύρια, ενώ οι εκκλησιαστικές αρχές του είχαν απαγορεύσει την Θεία Κοινωνία για δεκαοκτώ χρόνια. Στη γη της Ρωσίας υπέμεινε το μακρόχρονο μαρτύριό του, αλλά και ο λαός της Ρωσίας τον τίμησε και τον τιμά ως έναν μεγάλο αγίο της. Το έργο του είχε μεγάλη επίδραση στην Ρωσία για αιώνες πάνω στη θεολογία και στην ορθόδοξη πνευματική ζωή.

Η ζωή και το έργο του αποτελούν ένα διαχρονικό πρότυπο ζωής. Αφού διαλέχθηκε με όλα τα

κοινωνικά, θεολογικά, πολιτισμικά ρεύματα της εποχής του, τα οποία και διύλισε μέσω της εμπειρίας του Αγίου Πνεύματος προσφέρει και σήμερα τον αυθεντικό, εμπειρικό, διακριτικό, Πατερικό λόγο, που τόσο ανάγκη τον έχει ο σύγχρονος «κεκοπιακώς και πεφορτισμένος» από την αμαρτία άνθρωπος.